

THỰC TRẠNG HOẠT ĐỘNG THỂ DỤC THỂ THAO NGOẠI KHÓA CỦA SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC HÀNG HẢI VIỆT NAM

ThS. Đỗ Quân Tùng¹

Tóm tắt: Sử dụng các phương pháp nghiên cứu khoa học thường quy trong Thể dục thể thao (TDTT), nghiên cứu đánh thực trạng nhu cầu tham gia hoạt động thể dục thể thao ngoại khóa của Trường Đại học Hàng Hải Việt Nam (ĐHHHVN) trên các mặt: sở vật chất, mức độ yêu thích, nhu cầu và động cơ tập luyện TDTT ngoại khóa của sinh viên, Thực trạng tham gia và nguyên nhân không tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa của sinh viên trường ĐHHHVN. Từ đó làm cơ sở để lựa chọn lựa chọn giải pháp tổ chức hoạt động thể dục thể thao ngoại khóa nhằm nâng cao thể lực cho sinh viên Trường ĐHHHVN, góp phần nâng cao chất lượng của công tác giáo dục thể chất cho Trường ĐHHHVN.

Từ khóa: Thực trạng, Thể dục thể thao ngoại khóa, Trường Đại học Hàng Hải Việt Nam...

Summary: Using conventional scientific research methods in Physical Education and Sports (PES), the study evaluates the current situation regarding the demand for extracurricular physical education and sports activities at Vietnam Maritime University (VMU) in terms of facilities, interest levels, needs, and motivations for extracurricular PES participation among students. It also assesses the actual participation rates and the reasons for non-participation in extracurricular PES activities by VMU students. Based on this, the study aims to propose solutions for organizing extracurricular physical education and sports activities to enhance the physical fitness of VMU students, thereby contributing to the improvement of physical education quality at the university.

Keywords: Current situation, extracurricular physical education and sports, Vietnam Maritime University...

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Tập luyện TDTT ngoại khóa là hình thức tập luyện tự nguyện nhằm củng cố và tăng cường sức khỏe, duy trì và nâng cao khả năng hoạt động thể lực, rèn luyện cơ thể và phòng chữa bệnh tật, giáo dục các tố chất thể lực và ý chí. Do đó yêu cầu buổi tập TDTT ngoại khóa có nội dung đơn giản và hẹp hơn so với buổi tập TDTT ngoại khóa. Hình thức buổi tập này đòi hỏi phát huy được tính tự giác tích cực của cá nhân người tập. Nội dung tập luyện không quy định chặt chẽ mà phù hợp với sở thích, nhu cầu và hứng thú của mỗi người. Hoạt động TDTT ngoại khóa bao gồm các giờ tự học của sinh viên (SV), các buổi tập luyện đội tuyển để tham gia các giải thi đấu. Tuy nhiên, trong thực tiễn Trường ĐHHHVN, hình thức tổ chức hướng dẫn SV tập luyện để hoàn thiện các nội dung học tập chính khóa còn chưa có, chưa phát động được phong trào tự tập luyện của SV. Hoạt động xây dựng các câu lạc bộ thể thao chưa được coi trọng, số lượng SV tham gia còn hạn chế

Việc đánh giá thực trạng hoạt động TDTT ngoại khóa của SV trường ĐHHHVN sẽ tìm ra những yếu tố làm hạn chế hoạt động TDTT ngoại khóa của SV, là cơ sở thực tiễn để đề xuất những giải pháp phù hợp và vận dụng vào thực tiễn nhằm góp phần nâng

cao hiệu quả hoạt động tập luyện TDTT ngoại khóa cũng như nâng cao thể lực cho SV của Nhà trường

Quá trình nghiên cứu sử dụng các phương pháp sau: Phân tích và tổng hợp tài liệu; Phỏng vấn, tọa đàm; Quan sát sự phạm và toán học thống kê.

2. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ BÀN LUẬN

2.1. Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến phong trào tập luyện TDTT ngoại khóa của SV trường ĐHHHVN

2.1.1. Cơ sở vật chất tập luyện TDTT ngoại khóa của SV trường ĐHHHVN

Đánh giá thực trạng cơ sở vật chất phục vụ tập luyện ngoại khóa của SV, chúng tôi tiến hành điều tra, khảo sát kết hợp với phỏng vấn giảng viên của trường ĐHHHVN. Kết quả được trình bày tại bảng 1.

Qua bảng 1 cho thấy: Cơ sở vật chất dành cho hoạt động TDTT của trường ĐHHHVN có chất lượng ở mức khá và trung bình. Tuy nhiên, vẫn còn thiếu so với cơ cấu đào tạo của trường, mỗi năm trường tuyển sinh được từ 1000 - 1500 SV.

2.1.2. Mức độ yêu thích, nhu cầu và động cơ tập luyện TDTT ngoại khóa của SV trường ĐHHHVN

Tiến hành khảo sát mức độ yêu thích và nhu cầu tập luyện TDTT ngoại khóa của 750 SV trường ĐHHHVN. Kết quả được trình bày tại bảng 2.

Bảng 1. Thực trạng cơ sở vật chất phục vụ học tập và tập luyện TDTT ngoại khóa của SV trường ĐHHHVN.

Loại hình sân bãi – dụng cụ	Số lượng	Chất lượng	Công suất sử dụng (%)	Mức độ đáp ứng nhu cầu hoạt động ngoại khóa
Sân Bóng đá	1	Trung bình	100	Chưa đáp ứng
Sân Điền kinh	1	Trung bình	100	Chưa đáp ứng
Sân Cầu lông	3	Khá	100	Chưa đáp ứng
Sân Bóng chuyền	2	Khá	100	Chưa đáp ứng
Sân bóng rổ	2	Khá	100	Chưa đáp ứng

Bảng 2. Thực trạng mức độ yêu thích, nhu cầu và động cơ tập luyện TDTT ngoại khóa của SV trường ĐHHHVN (n=750)

TT	Nội dung	Kết quả phỏng vấn		
		m _i	%	
1	Mức độ yêu thích tập luyện TDTT (n = 750)			
	Yêu thích	376	50.13	
	Bình thường	155	20.66	
	Không yêu thích	219	29.2	
2	Nhu cầu tập luyện TDTT ngoại khóa (n=750)			
	Có nhu cầu	503	67.06	
	Không có nhu cầu	247	32.93	
3	Nhu cầu về thời gian tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa (n=503)			
	Thường xuyên (từ 3 buổi/tuần trở lên)	296	58.84	
	Không thường xuyên (từ 1 đến 2 buổi/tuần)	142	28.23	
	Thỉnh thoảng (1 tới 2 buổi/ tháng)	65	12.92	
4	Nhu cầu về thời điểm tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa (n=503)			
	Sáng sớm (trước giờ học)	76	15.1	
	Buổi chiều (sau giờ học)	342	67.99	
	Buổi tối (sau 8h tối)	85	16.89	
5	Nhu cầu về địa điểm tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa (n=503)			
	Tại các sân tập của trường	393	78.13	
	Các CLB ngoài trường	18	3.57	
	Địa điểm tự do	92	18.29	
6	Động cơ tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa (n=503) (Chỉ chọn động cơ lớn nhất)			
	Tập TDTT để thi kết thúc học phần	156	30.01	
	Nâng cao sức khỏe và thể lực	167	33.2	
	Được giao lưu mở rộng mối quan hệ	41	8.15	
	Tập TDTT để có thể hình đẹp	63	12.52	
	Phát triển khả năng nhận thức và các kỹ năng mềm trong cuộc sống	76	15.1	

Qua bảng 2 cho thấy: Về mức độ yêu thích tập luyện TDTT ngoại khóa: Có 29.2% số SV được phỏng vấn trả lời không thích tập luyện TDTT ngoại khóa. Điều này cho thấy số lượng SV yêu thích tập luyện nâng cao thể lực, sức khỏe chiếm tỉ lệ lớn

50.13%. Đây là một lợi thế trong quá trình phát triển phong trào tập luyện TDTT ngoại khóa cho SV trường ĐHHHVN.

Về nhu cầu tập luyện TDTT ngoại khóa của SV trường ĐHHHVN: Có tới 67.06% số SV được

phòng vấn trả lời là có nhu cầu tập luyện TDTT ngoại khóa. Đây cũng là lợi thế lớn trong việc phát triển phong trào tập luyện TDTT ngoại khóa tại trường ĐHHHVN.

Khảo sát về nhu cầu tần suất tập luyện cho thấy đa số SV có nhu cầu tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa thường xuyên chiếm 58.84%. Thời điểm tập luyện chủ yếu lựa chọn là buổi chiều (Sau giờ học), địa điểm tập luyện chủ yếu là tại trường chiếm 78.13%. Đây là những định hướng cần thiết trong phát triển phong trào tập luyện TDTT ngoại khóa tại trường ĐHHHVN.

Về động cơ tập luyện TDTT ngoại khóa của SV trường ĐHHHVN: Đa số các em đều có động cơ tích cực và bền vững trong việc tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa như: Tập để nâng cao sức khỏe và thể lực; tập để tạo mối quan hệ giao lưu học hỏi; Tập để có thể hình đẹp; Tập để phát triển khả năng

nhận thức... các động cơ đó chiếm đến 70%. Còn lại 30.01% SV được phỏng vấn trả lời là tập TDTT để có thể thi qua học phần. Mặc dù các em không thích tập luyện TDTT ngoại khóa, tuy nhiên đã có ý thức về việc tập luyện để có thể thi qua học phần, đó cũng là một tín hiệu tốt trong việc phát triển phong trào tập luyện TDTT ngoại khóa.

2.2. Thực trạng tham gia và nguyên nhân không tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa của SV trường ĐHHHVN

2.2.1. Thực trạng tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa của SV trường ĐHHHVN

Khảo sát thực trạng nội dung tập luyện TDTT ngoại khóa của SV trường ĐHHHVN thông qua điều tra 750 SV (500 SV nam và 250 SV nữ). Phòng vấn được tiến hành bằng phiếu hỏi. Kết quả được trình bày tại bảng 3.

Qua bảng 3 cho thấy: Tỷ lệ SV tham gia tập

Bảng 3. Thực trạng tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa của SV trường ĐHHHVN (n=750)

TT	Nội dung	Tổng số (n=750)		Giới tính			
		m _i	%	HS nam (n=500)		HS nữ (n=250)	
				m _i	%	m _i	%
1	Không tham gia tập luyện	520	69.33	430	86.0	157	62.8
2	Có tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa	230	30.66	167	33.4	63	25.2
Nội dung tập luyện		n=230		n=167		n=63	
2.1	Bóng đá	50	11.73	50	29.94	0	0
2.2	Bóng rổ	32	13.91	24	14.37	8	12.69
2.3	Cầu lông	37	16.08	19	11.37	18	28.57
2.4	Điền kinh	47	20.0	35	20.95	12	19.04
2.5	Môn thể thao khác	64	27.82	39	23.35	25	39.68

Bảng 4. Nguyên nhân không tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa của SV trường ĐHHHVN (n=520)

TT	Nguyên nhân	Kết quả	
		m _i	%
1	Không yêu thích	198	38.07
2	Không có thời gian tập	85	16.34
3	Không được sự ủng hộ của gia đình, bạn bè	4	0.76
4	Không có kinh phí tham gia tập luyện	18	3.46
5	Không đủ cơ sở vật chất tập luyện	125	24.3
6	Không có giáo viên hướng dẫn	20	3.84
7	Tập luyện TDTT ảnh hưởng tiêu cực tới việc học	39	7.5
8	Các nguyên nhân khác	31	5.96

luyện TDTT ngoại khóa thấp chỉ đạt 30.66% tổng số SV, trong đó tỷ lệ SV tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa của nam cao hơn nữ. Qua phỏng vấn cũng cho thấy: Có 2 lý do các em không tham gia tập luyện ngoại khóa là do sân bãi không đủ để tập luyện và do phải đi làm thêm...

SV tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa ở các môn Bóng đá (chủ yếu ở nam chiếm tỷ lệ 29.94%), Bóng rổ (nam chiếm 14.37%, nữ chiếm 12.69%), Cầu lông (nam chiếm 11.37%, nữ chiếm 28.57%), Điền kinh (nam chiếm 20.95%, nữ chiếm 19.04%);... Các môn thể thao khác (nam chiếm 23.35%, nữ chiếm 39.68%);.

Qua phỏng vấn còn cho thấy lý do các em chọn môn Bóng đá, Bóng rổ, Cầu lông và Điền kinh tập luyện là do, các môn này không yêu cầu sân bãi đạt chất lượng, chỉ cần có sân là có thể tập luyện, các môn này cũng dễ dàng tập luyện, không yêu cầu kỹ thuật cao.

2.2.2. Nguyên nhân không tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa của SV trường ĐHHHVN

Kết quả tìm hiểu các nguyên nhân không tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa của SV trường ĐHHHVN được trình bày tại bảng 4.

Qua bảng 4 cho thấy: Có 3 nguyên nhân có được các SV đánh giá có mức độ ảnh hưởng lớn tới quá trình tập luyện TDTT ngoại khóa của SV trường ĐHHHVN đó là không đủ cơ sở vật chất chiếm 24.03%; Không yêu thích chiếm 38.07% và nguyên nhân thứ 3 đó là không có thời gian để tập luyện do phải đi học 16.34%. Còn lại các nguyên nhân như tập luyện gây ảnh hưởng đến việc học; Không có kinh phí tập... đều chiếm tỉ lệ thấp.

3. KẾT LUẬN

Cơ sở vật chất dành cho hoạt động TDTT của trường ĐHHHVN chất lượng ở mức khá và trung bình, còn thiếu về số lượng nên chưa đáp ứng nhu cầu hoạt động TDTT NK; Còn 29.2% số SV được hỏi không thích tập luyện TDTT NK; Số lượng SV có nhu cầu nhưng chưa tham gia tập luyện cao; SV có nhu cầu tập luyện sau giờ học, địa điểm tại sân trường; Đa số các em đều có động cơ tích cực và bền vững trong việc tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa. Các nguyên nhân chính khiến SV không tham gia tập luyện TDTT NK gồm: Không đủ cơ sở vật chất; không yêu thích tập luyện TDTT và không có thời gian tập luyện.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2008), Quyết định 53/QĐ-BGDĐT ngày 18/09/2008, ban hành quy định về việc đánh giá, xếp loại thể lực HS, SV.
2. Nguyễn Toán, Phạm Danh Tôn (2006), Lý luận và phương pháp TDTT, Nxb TDTT, Hà Nội.
3. Thủ tướng chính phủ (2016), QĐ số 1076/QĐ-TTg ngày 17 tháng 6 năm 2016 phê duyệt đề án tổng thể phát triển Giáo dục thể chất và thể thao trường học giai đoạn 2016-2020 định hướng tới năm 2025.
4. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2015), Thông tư số 25/2015/TT-BGDĐT ban hành quy định về chương trình môn học GDTC thuộc các chương trình đào tạo Đại học, ngày 14/10/2015.

Nguồn bài báo: Bài báo được trích từ đề tài cấp cơ sở: “Nghiên cứu lựa chọn giải pháp tổ chức hoạt động thể dục thể thao ngoại khóa nhằm nâng cao thể lực cho SV Trường ĐHHHVN”, Chủ nhiệm ThS. Đỗ Quân Tùng, Trường ĐHHHVN, Nghiệm thu tháng 12/2021.

Ngày nhận bài: 14/5/2024; **Ngày duyệt đăng:** 20/7/2024